

den 10. maj 1990 Socialministeriet om at indhente en redegørelse fra Socialstyrelsen vedrørende denne problemstilling.

Tilsynet fandt endvidere, at udviklingen i antallet af administrativt frihedsberøvede unge er markant. Tilsynet anmodede ligeledes den 10. maj 1990 Socialministeriet om en redegørelse for denne udvikling og for, hvilke initiativer der overvejes på området.

Tilsynet afventer Socialministeriets redegørelser.

IV. Andre sager

a. Senildemente

De almindelige plejehjem har meget svært ved at klare de meget plejkrævende senildemente gamle. En del plejehjem henviser denne persongruppe til psykiatriske afdelinger, hvor de ofte ender på lukkede afdelinger til stor skade for de øvrige patienter. Andre plejehjem søger med forskellige midler at klare plejen af denne gruppe, eventuelt ved anvendelse af beskyttelsesfiksering eller surrogat herfor. Et væsentligt led i plejen af senildement-gruppen er aktivisering af den plejkrævende og bevidstheden om, at enhver fiksering eller mangel på aktivisering kan være med til at forringe den senildementes tilstand. En anden problematik er medicingivningen. Det kan næppe udelukkes, at en del medicingivning til senildemente sker uden accept eller imod den enkeltes ønske.

Der er efter tilsynets opfattelse behov for et regelsæt, som fastsætter muligheden for anvendelse af beskyttelsesfiksering, samt i hvilken udstrækning der kan gives medicin uden samtykke på et plejehjem. Det bør i samme regelsæt fastslås, at beskyttelsesfiksering og medicin aldrig må træde i stedet for aktivitetstilbud eller anvendes som passivitetsmiddel.

Vedrørende senildementes situation og anvendelse af beskyttelsesfiksering er en lukket konference under overvejelse med henblik på at foreslå forskellige løsningsmodeller. Konferencen vil blive planlagt af tilsynet i samarbejde med Socialstyrelsen.

Et udvalg i Det Danske Center for Menneskerettigheder vedrørende senildementes situ-

ation vil i løbet af september 1990 afgive en rapport om spørgsmålet.

b. Registrering af magtanvendelse inden for Socialministeriets område

Med hjemmel i bistandslovens § 14, stk. 5, har socialministeren fastsat nærmere regler om betingelserne for anvendelse af sikrede og lukkede afdelinger, isolation, fiksering m.v. i institutioner beregnet til døgnophold for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Reglerne er nærmere fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 468 af 21. december 1979 om magtanvendelse m.v. i institutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Magtanvendelsesbekendtgørelsen gælder i institutioner drevet i henhold til bistandslovens § 112, stk. 1 og 2 (boinstitutioner for voksne og særlige plejehjem).

Det er Socialstyrelsens opfattelse, at amtskommunernes tilsyn med § 112-institutionerne har fungeret godt. Der skønnes ikke fortsat at være grundlag for særlige initiativer fra Socialstyrelsen i forhold til amtskommunernes indsats. Socialministeriet har derfor afskaffet indberetninger af skematilførsler fra amtskommunerne til Socialstyrelsen. Ændringen af indberetningsreglerne, som sker som led i en afbureaukratisering, sker i erkendelse af, at den positive udvikling i retning af stadig aftagende magtanvendelse ikke længere nødvendiggør en central statslig myndigheds gennemgang og dermed overtilsyn med amtskommunerne. Ændring af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 568 vedrører alene amtskommunens indberetning til Socialstyrelsen. Indberetningen til amtskommunen skal bestå. Amtsrådet har som politisk ansvarlig myndighed opgaven at følge op på eventuelle magtanvendelsesepisoder.

Det er tilsynets opfattelse, at ophør af indberetningerne til Socialstyrelsen ikke ændrer ved Socialministeriets overordnede ansvar for sorgens udøvelse.

Tilsynet vil i det kommende folketingsår undersøge magtanvendelsen på § 112-institutionerne nærmere, herunder hvilke konsekvenser ændringen af indberetningsreglerne får. Tilsynet er i den forbindelse opmærksom på, at So-